

Crvenka (Cservenka)	Kovačica (Antalfalva)
Čantavir (Csantavér)	Kovaszintz (Kováshi, Covăsinț /Románia/)
Čenta (Csenta)	Kovilj (Kabol)
Čerević (Cserög)	Krokna (Koroknya, Crocna /Románia/)
Debeljača (Torontálvásárhely)	Krstur (Bácskeresztúr)
Deliblato (Deliblát)	Krušić (Veprőd)
Dobrica (Kevedobra)	Kujed (Köved, Kujed, Cuied /Románia/)
Dobričevo (Udvarszállás)	Kula (Kúla)
Gornja Rogatica (Andrástelke)	Kulpin (Kölpény)
Drautz (Doroszlófalva, Drauț /Románia/)	Kupusina (Bácskertes)
Dubovac (Dunadombó)	Kuveždin (?)
Dužine (Szécsenfalva)	Lok (Sajkáslak)
Đurđevo (Sajkásgyörgye)	Lökösháza (Lökösháza /Magyarország/)
Elek (Elek, /Magyarország/)	Lokve (Végszentmihály)
Erdőhegy (Erdőhegy, Chișineu-Criș része /Románia/)	Lovćenac (Szeghegy)
Farkaždin (Farkasd)	Lukino Selo (Lukácsfalva)
Futog (Futak)	Mali Idoš (Kishegyes)
Gaad (Gád, Gad /Románia/)	Mali Žam (Kisszám)
Gaj (Gálya)	Malo Središte (Kisszered)
Gardinovci (Dunagárdony)	Mardeloš (Nagyolaszin)
Gibarac (Gibarac)	Margita (Nagymargita)
Glogonj (Galagonyás)	Markovićevo (Torontálújfalú)
Glogovacz (Glogovac, Vladimirescu /Románia/)	Međa (Párdány)
Gross (Garassa, Groșii Noi /Románia/)	Melenci (Melence)
Hajdučica (Istvánvölgy)	Ménes (Ménés, Miniș /Románia/)
Hodos (Krassóhodos, Hodoș /Románia/)	Mikalaka (Mikelaka, Vladimirescu /Románia/)
Holdmez (Holdmézés, Pescari /Románia/)	Miletićevo (Rárós)
Idvor (Torontáludvar)	Minyad (Menyéd, Minyád, Minead /Románia/)
Ignest (Ignafalva, Ignești /Románia/)	Mošorin (Mozsor)
Ilinci (Ilinci)	Mramorak (Homokos)
Ilandža (Ilonc)	Mužlja (Muzslya)
Jemena (Jemena)	Nadalj (Nádálja)
Jankov Most (Jankahíd)	Nakovo (Nákófalva)
Janošik (Újsándorfalva)	Nérasolymos (Nérasolymos, Socol /Románia/)
Jarkovac (Árkod)	Neuzina (Nezsény)
Jermenovci (Ürményháza)	Nikolinci (Temesmiklós)
Kač (Káty)	Novi Bečej (Törökbecse)
Kerek (Erdőskerek, Caporal Alexa /Románia/)	Novi Kozarci (Torontáltószeg)
Kertes (Kertes, Prunișor /Románia/)	Novi Kozjak (Ferdinándfalva)
Kerülős (Kerülős, Chereluș /Románia/)	Novi Sad (Újvidék)
Kis Jenő (Kisjenő, Chișineu-Criș /Románia/)	Novo Miloševo (Beodra)
Knićanin (Rezsőháza)	Novo Selo (Bácsújlak)
Kolut (Küllöd)	Opovo (Ópáva)
Kosančić (Péklapuszta)	Orlovat (Orlód)
Kostely (Kiskastély, Coșteiu /Románia/)	Ovča (?)
Kotsoba (Köröskocsoba, Cociuba /Románia/)	Pačir (Pacsér)
	Padina (Nagylajosfalva)
	Parage (Parrag)

Partoš (Partos, Partoš /Románia/)
 Plandište (Zichyfalva)
 Plavna (Palona)
 Prigrevica (Bácsszentiván)
Racz Egres (Almáségres?, Agrișu Mare? /Románia/)
 Radojevo (Klári)
 Rastina (Haraszti)
 Ravno Selo (Sóvé)
 Ridica (Regőce)
 Ritiševo (Réthely)
Ritkarocz (Ritkaháza, /Magyarország/)
 Sajan (Szaján)
 Sakule (Torontálsziget)
 Savino Selo (Torzsa)
 Selenča (Bácsújfalú)
 Seleuš (Keviszőlős)
 Senta (Zenta)
 Sivic (Szivác)
 Sonta (Szond)
 Srbobran (Szenttamás)
 Srpski Miletic (Militics)
 Stapar (Sztapár)
 Svetozar Miletic (Svetozar Miletic)
 Sviloš (Szvilos)
Szantova (Hercegszántó, Szantova /Magyarország/)
 Szeceinfeld (?)
Szomorocz (Szomoróc, Kercaszomor /Magyarország/)
 Šajkaš (Sajkásszentiván)
 Šid (Sid)
 Šušara (Fejértelep)
 Taraš (Tiszatarrós)
 Temerin (Temerin)
 Titel (Titel)
 Tomaševac (Tamáslaka)
 Torda (Torontáltorda)
 Turija (Turia)
 Ugrinovci (Ugrinovci)
 Uljma (Homokszil)
 Uzdin (Újzóra)
 Vajska (Vajszka)
 Velika Greda (Györgyháza)
 Aleksandrovo (Bozítópuszta)
 Veliki Gaj (Nagygáj)
 Veliko Središte (Nagyszered)

Veternik (Veternik)
 Vilovo (Tündéres)
 Vladimirovac (Petre)
 Voganj (Vogány)
 Vrbas (Verbász)
 Zmajevo (Ókér)
 Zrenjanin (Nagybecskerek)
 Žabalj (Zsablya)
 Žombolja (Zsombolya, Jimbolia /Románia/)

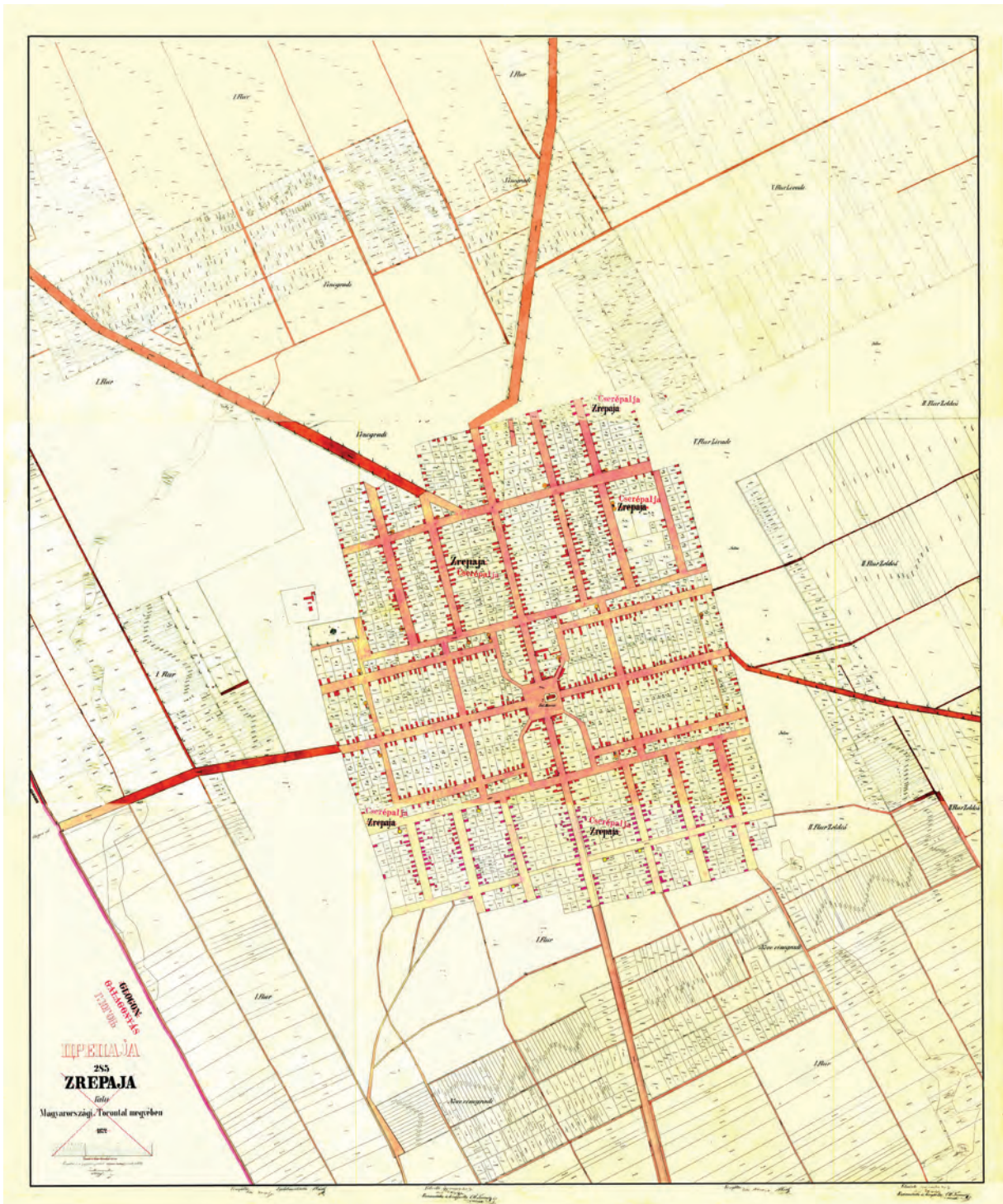
A második helyszín, ahol kataszteri térképeket láthattam, a Vajdasági Múzeum (*Muzej Vojvodine*) volt. Nagy örömmel láttam, hogy milyen nagy kataszteritérkép-gyűjteménnyel rendelkeznek ők is. A múzeum hosszú ideig igazgatója, dr. Rajko Nikolić fáradozásainak köszönhető, hogy 1960-ban a Vajdasági Múzeum és a Matica srpska (a legrégebb szerb kulturális-tudományos intézmény) gyűjteményt cseréltek. A Matica srpska megkapta a magyarországi szerb ifjúsági mozgalom 19. századi iratanyagát, a múzeum pedig a kataszteri térképeket. A kataszteri térképek az újvidéki városi kataszteri hivataltól kerültek a Maticához. A Vajdasági Levéltárhoz hasonlóan a térképek itt is kiváló fizikai állapotban vannak, a települések ábécérendjében tárolják azokat, és itt sincsen kutatási korlátozás. A gyűjteményben a Szerémség (Srem, Syrmia) 36 településének 36 kataszteri térképe, valamint 88 bácskai és 111 bánáti kataszteri térkép található.

A Vajdasági Múzeum Korai és Kultúrtörténeti Osztályának (*Odeljenje starije i kulturne istorije*) köszönhetően a *Catastrum* olvasói három különleges dokumentumot, Gajdobra (Szépliget) 1877., Crepaja (Cserépalja) és Kačarevo (Ferenchalom) 1872. évi kataszteri térképeit ismerhetik most meg.

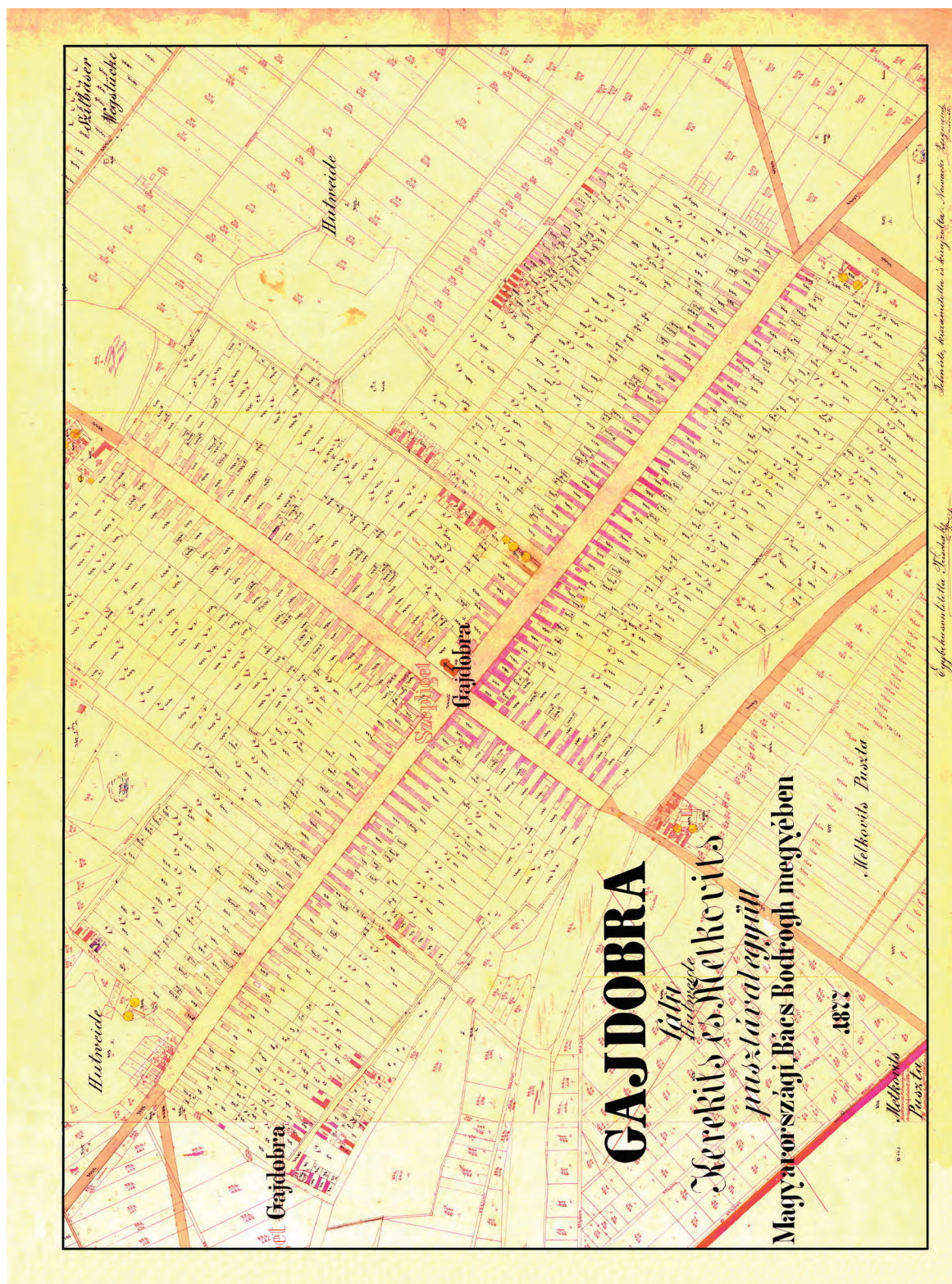
Újvidék Város Történeti Levéltárának (*Istorijski arhiv grada Novog Sada*) digitális gyűjteményében megtaláltam Újvidék szabad királyi város térképét,¹ amelyet Schöbitz Ferenc (†1906) mérnök készített Kovács Miklós mérnöksegéd közreműködésével 1877-ben.²

¹ Újvidék Város Történeti Levéltára, digitális gyűjtemény, jelzet nélkül.

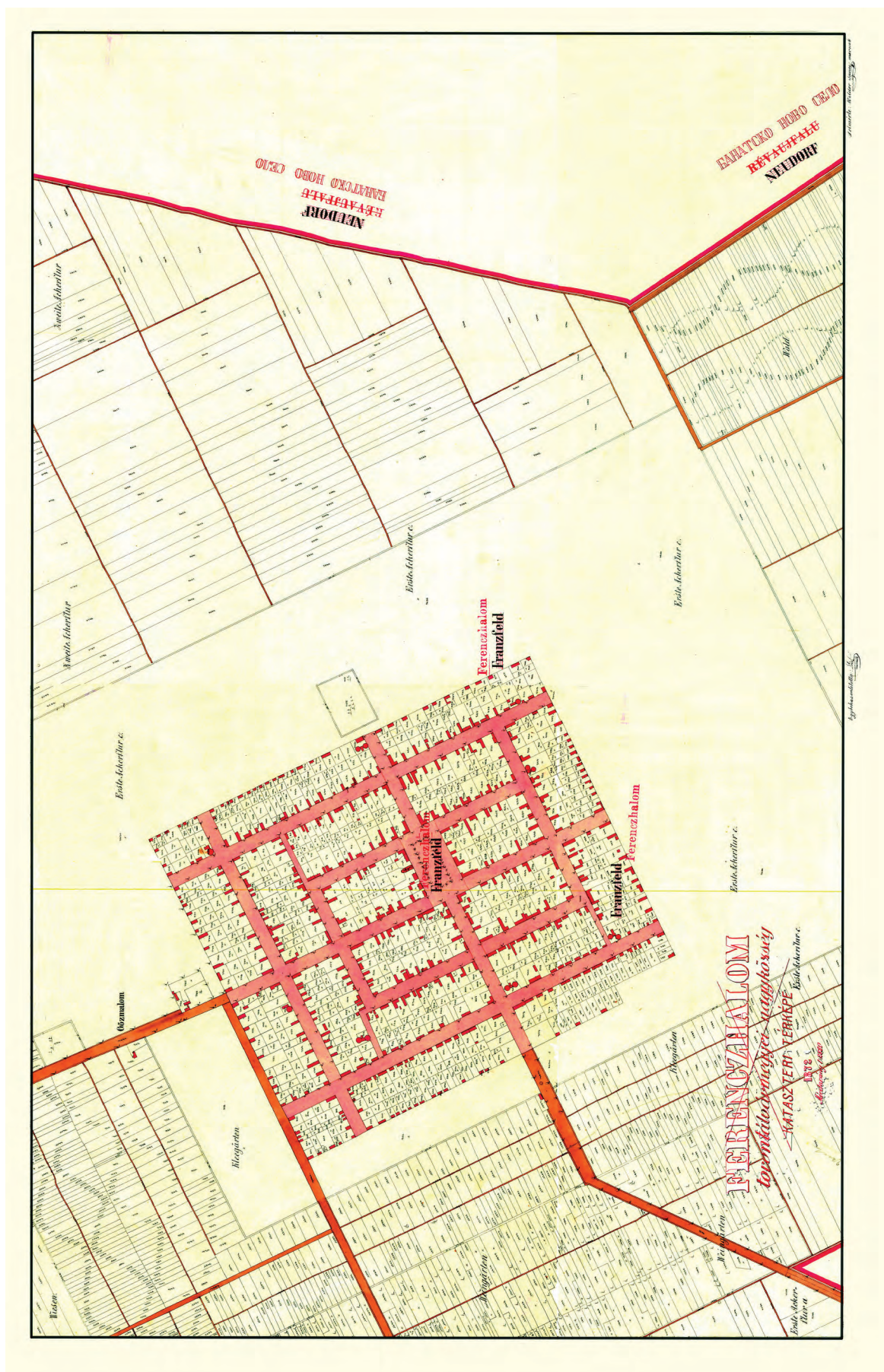
² Schöbitz Ferenc: *Vegyesek. Kataszteri Közlöny*, 15. (1906) 12:310. Kovács Miklósról: *Magyarország tisztii cím- és névtára*. Bp., 1873:130.

■ Crepaja (Cserépálja) kataszteri térképe, 1872

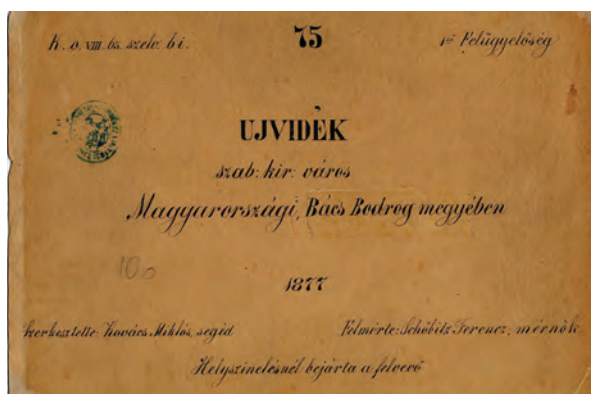
■ Gajdobra (Szépliget) katasteri térképe, 1877

■ Kacarevo (Ferenchalom) kataszteri térképe, 1872

■ Újvidék kataszteri térképe

■ Újvidék kataszteri térképének címlapja

A térképet a levéltár az újvidéki földmérési hivataltól (*Repulicki geodetski zavod Novi Sad*) kapta meg, önálló levéltári jelzete nincs.

A teljes térkép 45 szelvényt tartalmaz és több mint 70 éven keresztül használták.

A térképen a történelem rétegeit tanulmányozhatjuk. A térkép eredetileg magyar nyelven készült, de a II. világháborút követően – amint azt láthatjuk – az utcaneveket átírták cirill betűsre. Így a Ferenc József tér Želznička, a Fő tér pedig Narodnih heroja utca lett.

A 20. században az újvidéki utcák neve többször is megváltozott: az I. világháború után, a II. világháború alatt, majd után, végül 1991-ben Jugoszlávia felbomlásakor. Kevésbé ismert tény, hogy ez a térkép volt az alapja Újvidék első térképének, amelyet az Olmützben született és 1901-ben Újvidéken elhunyt Joseph Sauter készített.

Remélem, hogy a történészek a kataszteri térképeket mint Újvidék (és a Vajdaság) helytörténetének fontos forrásait mihamarabb feldolgozzák és felhasználják.